

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

§. II. Obiectum secundum, Sacrocancta Trinitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

SPERCU-
LUM SPI-
RITUA-
LIS.

intelligibiles formæ rerum om-
nium, fuerunt ab æterno in men-
te scientiæque Dei, & in eâ stabiles
atque incommutabiles ma-
nent ac vita sunt: & ipse Deus,
vel essentia divina, est una idea
atque unum exemplar rerum
annium, intellectualiter omnia
repræsentans. Hinc Ioannes E-
vangelista, cum dixisset omnia
per æternum Dei Verbum facta
esse, & sine ipso nihil esse factum,
subiecit: *Quod factum est, in ipso vita
erat.*

Ioan. I.

3.
Peculi-
aritate
& modo
præsen-
tiæ Deum
anima
rationa-
li, & in-
primis
iusticiæ
piæ: item
Beati &
damna-
ti.

Sicut dicebamus, Deus est in
rebus omnibus. Creaturis autem
rationalibus imagine suâ insigni-
tis nobiliter admodum inest, licet
à sensu impiorum longissimè ab-
sit. Quilibet enim perversus
elongatur à Deo dissimilitudine,
sicut pius quisque similitudine ei
propinquat. Igitur bonis homi-
nibus Deus adest etiam per salu-
tarem gratiæ suæ exhibitionem:
civibus cæli adest per claram glo-
riæ suæ manifestationem: dam-
natis adest per congruam iustitiæ
suæ executionem. Felix illa anima,
quæ Deum sincerè diligens, in
hoc exilio præsentiam eius li-
bero, claro, sereno, & simplici
mentis intuitu (gratiâ eius adiu-
vante) contemplari novit;

§. II. *Obiectum secundum*

SACROSANCTA TRINITAS.

1.
Modus fi-
dem pie
vuminâ-
di in my-
sticis sa-
ctissima

Quando mentem tuam subit
adorandæ Trinitatis memoria,
non fabrices tibi, more Ethnico-
rum, tres deos: sed crede, Patrem
& Filium & Spiritum sanctum

esse unum Deum, qui est intermi-
na plenitudo essentiæ, vitæ,
potentiæ, sanctitatis, sapientiæ,
bonitatis, suavitatis, venusta-
tis, opulentiæ, nobilitatis bea-
titudinis, gloriæ, & omnimodæ
perfectiōnis. Crede, * inquam,
tres increatas personas esse unam
Deitatem, unam substantiam live
essentiam, creaturas omnes infi-
nitè transcendentem, immen-
sam, non aliunde dependentem,
nullius indigam, per se subsisten-
tem, sibi que sufficientem, sum-
mè fulgidam, summè pulchram,
summè jucundam, summè tran-
quillam, summè amabilem, sum-
mè perfectam, superessentialem
atque simplicissimam, quæ neque
corruptibilibus oculis videri, ne-
que intellectu comprehendi po-
test. Venerare unitatem substan-
tiæ in personarum trinitate, &
Trinitatem personarum in uni-
tate substantiæ. Vna & individua
essentia, tres personæ; * & tres
personæ sunt una atque indivi-
dua essentia. Omnino Pater &
Filius & Spiritus sanctus (quod
ad substantiam attinet) unum
sunt, cum tamen in personis ma-
gna sit distinctio. Alia est perso-
na Patris, alia Filii, alia Spiritus
sancti; sed non est alia essentia Pa-
tris, alia Filii, alia Spiritus sancti:
nam Patris, & Filii, & Spiritus
sancti una est substantia, una na-
tura, una Divinitas, una mase-
stas. * Sicut confitemur, Patrem
ingenitum, esse perfectum & in-
commutabilem Deum, sive inte-
gram

Trinitas.

* Vni-
tas na-
tura di-
vinæ &
perfe-
ctiōnes
simplici-
tate
simplici-
ces.

* Tri-
nitas
Personarum.

* Pro-
prietates
singula-
rum in trini-
tate
persona-
rum.

SPICU-
LUM SPI-
RITUA-
LE.

gram veramque Divinitatem esse in Patre: ita confiteri debemus, Filium à Patre genitum, esse perfectum atque incommutabilem Deum; & Spiritum sanctum à Patre Filioque procedentem (qui est amor Patris & Filii) esse perfectum incommutabilemque Deum.

* Ac-
quali-
tas om-
nium.

* Attamen Pater & Filius & Spiritus sanctus non sunt tres Dii, sed unus perfectus & incommutabilis Deus, unus Dominus, unus æternus, unus omnipotens, unum principium omnium rerum conditarum. Quidquid una persona secundum substantiam est, hoc ipsum est & quævis alia. Planè quidquid est in una persona, id ipsum totum etiam in qualibet alia est: neque una aliquid minus habet quàm tres simul, nec

* Mod' proceffionum divina- rum.

tres simul aliquid plus habent quàm una sola * Pater à seipso est, sui ipsius æterna essentia est, & à nullo quidquam accipit: Filius non est à seipso, est enim à Patre solo, & à Patre habet quidquid habet: Spiritus sanctus etiam non à seipso, sed à Patre & Filio est, habetque à Patre & Filio quidquid habet. Pater communicat se totum Filio: nam dat ei totum esse suum divinum seu totius Divinitatis suæ plenitudinem, & unà cum Filio dat eandem Divinitatis plenitudinem Spiritui sancto. * Nihil tamen est in gloriosâ Trinitate prius vel posterius, nihil majus aut minus: sed ipsæ tres divinæ personæ, quibus una eademque est substantia,

* Con-
terni-
tas.

sunt eoæternæ & summè æquales, summèque similes, atque in se invicem manent. * In Patre totus Filius est, & totus Spiritus sanctus: in Filio totus Pater est & totus Spiritus sanctus: in Spiritu sancto totus Pater est & totus Filius. * Licet verò, attribuaturs Patri potentia, & Filio sapientia, & Spiritui sancto bonitas; ipsarum tamen trium personarum una eademque est potentia, sapientia, ac bonitas. Persona Filii assumpsit naturam humanam, nõ autem persona Patris, neque persona Spiritus sancti: incarnationem tamen Filii tota Trinitas operata est. Nam sicut trium personarum una est essentia, ita etiam una est operatio, una & eadem voluntas.

In anima hominis pulchrè relucet sanctæ Trinitatis imago. Habet enim anima rationalis (sicut habent & spiritus Angelici) tres naturales vires admodum excellentes, nempe, memoriam, intellectum, & voluntatem: quas Deus illi indidit, ut ipsa Deum memoria recolere, intellectu cognoscere, voluntate eligere & diligere, atque eo frui possit. Quemadmodum autem Pater & Filius & Spiritus sanctus sunt unus Deus, sive una divina substantia; ita tres illæ superiores spiritualesque animæ vires, sunt una mens, sive, una animæ essentia. Tres æternæ & inseparabiles personæ Divinitatis inseparabiliter operantur: & prædictæ tres potentia

* Cog-
xiffen-
tia.
* attri-
buta
trium
personarum
& operatio.
nes
autem
omni-
invenit
Lectio
tum in
Symbo-
lo Atha-
nassi
in Scho-
lastico
Docto-
ribus
pud D.
Lectio
per quæ
trinitas
omnes
quæ de
Deo
no &
quæ de
Deo
trino
agent
Trin-
ta in
in hoc
nt.

Spiritus **S**ensus
LUM SEP
SPIRITUA-
LE.
 tentiæ animæ etiam inseparabi-
 les operantur inseparabiliter. Ne-
 que enim memoria aliquid reco-
 lit aut cogitat sine intellectu &
 voluntate: nec intellectus ali-
 quid cognoscit sine memoria &
 voluntate: nec voluntas aliquid
 eligit vel diligit sine memoria &
 intellectu. Istæ tres * potentia
 animæ sunt spirituales sensus:
 nam visus attribuitur vi intelle-
 ctivæ, auditus vi memorativæ,
 odoratus, gustus, & tactus vi affe-
 ctivæ sive amativæ, hoc est, vo-
 luntati. Sicut autem spiritus præ-
 stantior est corpore, ita illi sensus
 perfectiores & digniores sunt sen-
 sibus corporis. Porro ea anima
 quæ supra vires suas naturales
 sublevata, meretur in simplici ef-
 fentia sua occultissimoque fundo
 invenire Deum, ei que sine medio
 uniri, † videt, audit, odoratur,
 gustat & tangit quod nullis ver-
 bis enarrari potest.

3. Nō nisi sobriè loquaris de my-
 sterio altissimæ Trinitatis: quia
 tam impossibile est ut quis illud
 explicet, quàm impossibile est ut
 † In intima animæ cum DEO unione ac
 mystica fruitione esse operationes delecta-
 tionis internas, functionibus externis
 quinque sensuum corporeorum responden-
 tes, doctè, piè, subtiliter docuit S. Augusti-
 nus lib. 10. Confessionum cap. 6. ubi sic ro-
 gat Deum: *Quid amo, cum te amo?* Et mox si-
 bi respondet: *Amo quandam lucem, & quan-
 dam vocem, & quandam odorem, & quandam
 cibum, & quandam amplexum, cum amo DEVM
 meum: lucem, vocem, odorem, cibum, amplexum
 interioru hominu mei; ubi fulget anima, quod
 non capit locus; & ubi sonat, quod non rapit tem-
 pus; & ubi olet, quod non sargit status; & ubi
 sapit, quod non minuit edacitas; & ubi haret,
 quod non divellit facietas. Hic est quod amo, cum
 DEVM meum amo.*

homo in terra stans, cælum digi-
 to contingat. Quis enim dicat,
 vel etiam intelligat, uti Pater per-
 ennem essentiam suam clarissimè
 perspicuens, seque perfectè cogno-
 scens, Verbum suum proferat, seu
 Filium generet sibi consubstan-
 tialem, coæternum, & coæqua-
 lem? Nam illa sui cognitio, Filii
 sui in æternitate generatio est.
 Quis item capiat, uti Spiritus
 sanctus procedat atque emanet à
 Patre & Filio, quibus etiam con-
 substantialis, coæternus, & coæ-
 qualis est? Ista omnem intelle-
 ctum humanum excedunt.

Veruntamen ut etiam sensibili
 similitudine confirmetur in te fi-
 des, qua credere debes Filium esse
 æternum, & Spiritum sanctum
 æternum, sicut Pater (à quo pro-
 cedunt originemque accipiunt)
 æternus est: attende uti splendor
 & calor ab igne quidem vel flama
 procedunt, qui tamen igne
 posteriores tempore non sunt.
 Nam eo ipso momento quo ignis
 est, etiam splendorem & calorem
 emittit, nec unquam ignis sine
 splendore caloreque esse potuit,
 adè ut si ignis esset æternus,
 splendor quoque ejus esset æter-
 nus, & calor æternus. Itidem tam
 splendor quàm calor procedens
 à sole, coævus est soli.

Incomprehensibilis illa gene-
 ratio atque processio in sanctissi-
 ma Trinitate, sicut initium nun-
 quam habuit, ita nec finem un-
 quam habitura est: si enim ha-
 buisset initium, vel si aliquando
 desi-

SPECU-
LUM SP
RITUA-
LE.

4.
*Exempla
 Trinita-
 tem ad-
 umbran-
 ria, val-
 de obscu-
 ra & re-
 mota si-
 militudi-
 ne tantu
 mysteriu
 aliquo
 modo re-
 presen-
 tant.*

5.
*In Trini-
 tate pro-
 cessiones
 persona-
 rum sine
 incompre-
 hensibi-
 les.*

L 1

desi-

SPECU-
LUM SPI-
RITU-
LE.

desineret, aliqua mutatio circa di-
vinitatem facta esset aut fieret,
quod nullo modo fieri potest: nā
natura & substantia divina est in-
commutabilis. Cū quælibet di-
vina persona sit perfectionis infi-
nitæ, & quælibet aliam limpidi-
simè intueatur, plenissimèq; com-
prehendat; diligunt utique se in-
vicem ipsæ tres personæ amore
jucundissimo, ardentissimo, pror-
susque infinito. Sed præstat de
tanto mysterio aliquid intus ex-
periri, quàm ore multa dicere. Tu
in his quæ ratione & intellectu
comprehendere nequis, fidem in-
tegram retinens, simpliciterque
credens quod Catholica credit
Ecclesia, humilitati atque amori
da operam.

§. III. *Objectum tertium.*

ATTRIBUTA DEI.

1.
Perfectio-
nes Dei
opime
conside-
rantur
per ad-
spiratio-
nes ad
Iesum.

Attende tota animi devotione
Domini Dei tui bonitatem, dul-
cedinem, pulchritudinem, pieta-
tem, misericordiam, charitatem,
fidelitatem, atque ejus generis a-
lias ipsius amabiles perfectiones,
quæ profectò prorsus immensæ
& incomprehensibiles sunt. Si
ad JESUM per amorosa atque
jaculatoria verba adspirare libet,
potes mente vel etiam ore hæc
aut similia dicere: *O bone JESU,*
utinam mundus & innocens coram
te essem! Utinam vera humilitate
perfectaque mei resignatione tibi
placerem! O dilecte mi, charissime
mi! O dulcedo cordis mei, vita ani-
ma mea! O purum gaudium meum,
& casta delicia mea! O Domine Deus

meus! quid volo præter te? Tu mi-
hi sufficis: tu es unicum atque ju-
cundissimum bonum meum. Ego te
ulnis animæ meæ suaviter amplecti
desidero. Eia accende & concrema
me igne amoris tui. Da ut di-
ligam te toto corde, tota anima, &
tota virtute, pro grata voluntate
tua, &c.

Non sis tamen in his nimius,
nec vehementior quàm oportet,
sed discretionis moderacionem
diligenter servato, ne caput tuum
lædas, & naturam prægraves ac
destruas. Quando autem contin-
git te dolorem aliquem ex spiri-
tualibus exercitiis contrahere ac
sentire, offer illum DEO in lau-
dem æternam, & patiens esto.
Qui nulla virium suarum ratio-
ne habita, conatu prorsus vio-
lento a atque importuno sese
incessanter introvertere, mentem-
que suam in DEUM elevare ni-
titur: is non permittit, ut DEUS
in ipso requiem habeat. Verunta-
men malæ cogitationes salutari-
bus cogitationibus pellendæ, &
cordis oculi ad Dominum ubi-
que præsentem amancer, placi-
dè, & simpliciter reflectendi sunt.
Certè, sicut is qui acriter sitit,
non facilè obliviscitur sitis suæ:
ita is qui DEUM impensè amat,
ut crebrò illius recordetur neces-
se est, si mens ejus aliis cogitatio-
nibus impedita non fuerit. Ubi b

a Violenta contentio, & importunus co-
natus non probatur in praxi introversionis.
b Ubi amor, ibi oculus; & suaviter quis-
que cogitat quod amat.

enim